

تأمین حقوق ملی خلق کرد در چهارچوب ایرانی دمکراتیک و فدرال

کردستان

ارگان کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان ایران

شماره ۵۹۸، یکشنبه، ۱۵ بهمن ۱۳۹۱، ۳ فوریه ۲۰۱۳، ۱۵۰ تومان

www.kurdistanmedia.com

جمهوری کردستان سر آغازی برای همزیستی مسالمت آمیز

kurdistanmedia.com © 2013

سلفن

ناهد حسین

آزادی از چه و به چه هدفی

آزادی در ارتباط با معیارهایی معنی می‌یابد که به اجبار بر فرد تحمیل می‌شود و از دایره جبر و اختیار گذشته و در جایگاه ارتباطات اجتماعی قرار می‌گیرد، یعنی آزادی فرد در مقابل جمع و جامعه و حاکمیت و ارتباطات میان آنهاست. آزادی فردی یکی از مفاهیم اساسی تفکر سیاسی دمکراتیک است که در نظامهای قانونمند، قانون مدافع آزادی‌های فرد در مقابل دخالت‌های خودسرانه حاکمیت است. رژیم‌های دیکتاتور بر اساس ایدئولوژی حاکمیت خود در تمامی سطوح زندگی فرد و جامعه دخالت می‌کنند و در نتیجه، تکرر باورها و رنگها در جامعه در حاله‌ای از ابهام قرار می‌گیرد. حاکمیت کنترل ابزارهای ارتباطی، پرورشی و توسعه‌ی فرهنگی را در دست گرفته و نهادهای خودساخته و خودجوش جامعه مدنی را از بین برده و نهادهای وابسته را در جهت تحمیل ایدئولوژی خود جایگزین می‌نماید. فعالیت نهادهای مدنی کاسته شده و حذف می‌شوند و حاکمیت جهت عملی نمودن و به اجرا درآوردن قوانین غیردمکراتیک و خودسرانه‌ی خود به ایجاد فضای آکنده از رعب و وحشت پناه برده و این همان راهکار است که رژیم ایران جهت کنترل نمودن مردم در این کشور به کار می‌گیرد. در ادامه‌ی نقض فاحش و گسترده‌ی حقوق بشر و جریان وسیع دستگیری‌ها و اعدام‌ها در ایران، روز چهارشنبه یازدهم بهمن‌ماه، وزارت اطلاعات رژیم اعلام کرد که به دنبال کشف یک شبکه بزرگ اطلاع‌رسانی که فعالیت‌هایش در راستای اقدام علیه امنیت ملی بوده، موج جدیدی از دستگیری‌ها در کشور در راه است.

در همین روز، سازمان گزارشگران بدون مرز در گزارش سالیانه‌ی خود اعلام نمود که ایران در زمینه‌ی آزادی مطبوعات، میان ۱۷۹ کشور جایگاه ۱۷۴ را به خود اختصاص داده است. این سازمان همچنین اعلام نمود که علاوه بر دستگیری روزنامه‌نگاران و وبلاگ نویسان، فشارهای مضاعفی نیز بر خانواده‌های روزنامه‌نگاران خارج از ایران نیز وارد آورده است. این سازمان در گزارش سال قبل خود نیز اشاره نموده بود که دستگیری و تحقیر روزنامه‌نگاران تبدیل به بخشی از فرهنگ رسمی رژیم ایران شده است و این رژیم از راه اذیت و آزار مطبوعات زنده است. در همین رابطه نیز سازمان دیده‌بان حقوق بشر در جدیدترین گزارش خود علاوه بر اشاره به دستگیری‌ها و سرکوب روزنامه‌نگاران و حقوقدانان، موج اعدام‌ها در این کشور - ۵۰۰ اعدام در سال ۲۰۱۲ - را مورد انتقاد قرار داده و از گستره‌ی تبعیضات علیه ملیت‌ها و بیروان مذاهب سخن گفته است.

پایمال نمودن آزادی‌های سیاسی، اساس حاکمیت مردم را نقض می‌نماید. اینجاست که "آزادی از چه و به چه هدفی؟" معنی واقعی خود را باز می‌یابد.

کردها در نقاط مختلف جهان، با برگزاری آیینهای جداگانه ای، شصت و هفتمین سالگرد تأسیس جمهوری کردستان را گرامی داشتند. به گزارش کردستان میدیا، به همین مناسبت، روز دوشنبه، دوم بهمن ماه جاری حزب دمکرات کردستان ایران نیز مراسمی با حضور هیاتهای شماری از احزاب و جریان‌های سیاسی کردستان و شخصیت‌های فرهنگی، در سالن "پیشوا"ی شهر اربیل، پایتخت اقلیم کردستان برگزار نمود. مصطفی هجری، دبیرکل حزب دمکرات کردستان ایران در این مراسم با ایراد سخنانی اظهار داشت: "شرکت کردهایی از سایر بخش‌های کردستان در جمهوری کردستان نشانه اقتدار و اعتبار این جمهوری بوده است". ایشان در ادامه افزودند: "دوم بهمن‌ماه و جمهوری کردستان، آغازی برای یک همزیستی مسالمت آمیز به شمار می‌آید". ایشان در تأیید این سخنان به توافقنامه میان جمهوری کردستان و حکومت ملی آذربایجان در آن دوران اشاره کرد.

نماینده ویژه سازمان ملل برای حل بحران سوریه در مورد یافتن یک راه حل مسالمت‌آمیز برای این کشور بسیار بدبین است. شامگاه جمعه (۱ فوریه/ ۱۳ بهمن) بحران سوریه موضوع بحث داغ یک میزگرد در چارچوب کنفرانس امنیتی مونیخ بود. اخضر ابراهیمی کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل را فراخواند تا بر اختلافات خود فائق آمده و به توافقی در مورد سوریه دست یابند. وی گفت: "ما به فوریت به کنشش بین‌المللی نیاز داریم و این کنش باید از سوی شورای امنیت سازمان ملل صورت گیرد". معاذ الخطیب رئیس ائتلاف ملی سوریه نیز روز شنبه در کنفرانس امنیتی مونیخ تأکید کرد:

آقای هجری همچنین گفت: در شرایطی که در مهاباد، پایتخت جمهوری کردستان و سایر شهرهای کردستان ایران به دلیل سرکوب و خفقان شدید، امکان برگزاری آزادانه چنین مراسمی وجود ندارد، برگزاری این مراسم در شهر اربیل، پایتخت بخش دیگری از کردستان، بیانگر آن است که کرد یک ملت و کردستان یک سرزمین است. سازمان گزارشگران بدون مرز، با صدور بیانیه‌ای ادامه «سیاست سرکوب روزنامه‌نگاران در ایران» را محکوم کرد. این سازمان در اطلاعیه جمعه، ۱۱ بهمن خود اشاره کرد که تعداد روزنامه‌نگاران بازداشت شده از تاریخ هفتم بهمن تاکنون به ۱۶ تن افزایش یافته است. سازمان گزارشگران بدون مرز، در بیانیه خود اشاره کرده که خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، جنگ علیه روزنامه‌نگاران و سیاست شیطان‌سازی از رسانه‌های جدید و مطبوعات خارجی را تشدید کرده است. گزارشگران بدون مرز بازداشت‌های روزنامه‌نگاران در روزهای اخیر را «پیامی روشن به روزنامه‌نگاران» دانست که به گفته این سازمان، در برابر تبلیغات یک سوپه رژیم سر خم نمی‌کنند.

آزادانه چنین مراسمی وجود ندارد، برگزاری این مراسم در شهر اربیل، پایتخت بخش دیگری از کردستان، بیانگر آن است که کرد یک ملت و کردستان یک سرزمین است. سازمان گزارشگران بدون مرز، با صدور بیانیه‌ای ادامه «سیاست سرکوب روزنامه‌نگاران در ایران» را محکوم کرد. این سازمان در اطلاعیه جمعه، ۱۱ بهمن خود اشاره کرد که تعداد روزنامه‌نگاران بازداشت شده از تاریخ هفتم بهمن تاکنون به ۱۶ تن افزایش یافته است. سازمان گزارشگران بدون مرز، در بیانیه خود اشاره کرده که خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، جنگ علیه روزنامه‌نگاران و سیاست شیطان‌سازی از رسانه‌های جدید و مطبوعات خارجی را تشدید کرده است. گزارشگران بدون مرز بازداشت‌های روزنامه‌نگاران در روزهای اخیر را «پیامی روشن به روزنامه‌نگاران» دانست که به گفته این سازمان، در برابر تبلیغات یک سوپه رژیم سر خم نمی‌کنند.

متن کامل سخنان دبیرکل حزب و همچنین گزارشهای مربوط به گرامی‌داشت جمهوری کردستان در نقاط مختلف کردستان و جهان، در صفحات بعدی آمده است. متن کامل سخنان دبیرکل حزب و همچنین گزارشهای مربوط به گرامی‌داشت جمهوری کردستان در نقاط مختلف کردستان و جهان، در صفحات بعدی آمده است.

سوریه در انتظار اقدام جهانی است

گزارشگران بدون مرز «سرکوب روزنامه‌نگاران» در ایران را محکوم کرد

پلینوم سوم کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان ایران پایان یافت

دفتر سیاسی حزب دمکرات کردستان ایران در رابطه با پایان پلینوم سوم کمیته مرکزی حزب اطلاعاتی منتشر نمود.

پلینوم سوم کمیته مرکزی حزب دمکرات در مورخه هشتم بهمن ماه آغاز شد و طی آن مجموعه مباحث و مطالب مرتبط با رخدادهای سیاسی کردستان، ایران، منطقه و جهان مطرح و به بحث و بررسی گذاشته شد.

متن کامل این اطلاعیه در زیر می‌آید:

به اطلاع می‌رسانیم که سومین پلینوم کمیته مرکزی منتخب کنگره یازدهم حزب دمکرات کردستان ایران با شرکت اکثریت اعضای اصلی و علی‌البدل کمیته مرکزی، صبح روز یکشنبه، هشتم بهمن ۱۳۹۱، برابر با بیست و هفتم ژانویه ۲۰۱۳ میلادی آغاز و پس از سه روز کار مستمر، سه‌شنبه شب به کار خود پایان داد.

پلینوم با یک دقیقه سکوت به یاد شهیدان راه آزادی آغاز گردید.

در آغاز، دستور کار پلینوم که پیشتر به اطلاع اعضای کمیته مرکزی حزب رسیده بود، به بحث گذاشته شد و پس از تصویب آن، مصطفی هجری، دبیر کل حزب به تحلیل رویدادها و مسائل سیاسی در فاصله زمانی پلینوم دوم و سوم حزب پرداخت.

تفسیر و تحلیل‌ها به طور کلی بیشتر برامون مسائل و رویدادهای جهانی، منطقه‌ای، ایران و کردستان طی این مدت بود.

در این بحث انتخاب مجدد باراک اوباما به ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا و روابط بین‌المللی و میزان تعامل و نزدیکی دیدگاه‌های وی با کشورهای اروپایی اشاره شده و تأثیرات این تعامل و تحولات بر رخدادهای جهانی و منطقه‌ای، به ویژه در منطقه خاورمیانه بررسی گردید.

محور دیگر بحث و گفتگو، وضعیت خاورمیانه و ناآرامی‌های این منطقه نظیر ادامه انقلاب مردم سوریه، آشفتگی در مصر و پیامدهای این وضعیت در آینده منطقه بود.

در رابطه با ایران، تحلیل‌ها به مسأله‌ی اتمی جمهوری اسلامی ایران با جهان خارج اشاره داشته و با توجه به نگرانی جامعه جهانی از دسترسی جمهوری اسلامی به سلاح کشتار جمعی و بی‌نتیجه ماندن نشست‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و کشورهای ۵+۱ با جمهوری اسلامی، بی‌اعتنایی این رژیم نسبت به رفع نگرانی‌ها و ادامه‌ی نشست‌ها بدون دستیابی به نتیجه مشخص، مورد بررسی قرار گرفت.

ادامه‌ی تحلیل‌های ایشان به تحریم‌های اعمال شده علیه رژیم ایران و تأثیرات این تحریم‌ها بر رژیم از یک سو و وضعیت مردم از سوی دیگر پرداخت. ایشان پیش‌بینی نمودند که ادامه‌ی سیاست‌های جمهوری اسلامی، تحریم‌ها را تشدید و گسترده‌تر خواهد کرد.

ایشان در ادامه به وضعیت کشورهای منطقه به طور کلی اشاره نموده و در همین رابطه، گام‌ها و اقدامات دولت ترکیه و عبدالله اوجالان، رهبر حزب کارگران کردستان مبنی بر گفتگو به منظور حل مسأله‌ی کردها در این کشور از راه آشتی‌جویانه را اقدامی مهم در راستای منافع دولت ترکیه و کردها قلمداد کرده و امیدوار بود که این روند ضمن برداشتن موانع از سر راه، به نتایج مشخص و مثبتی بیانجامد.

بی‌ثباتی و تنش‌ها در عراق و تأثیرات آن بر حکومت اقلیم کردستان بخش دیگری از موضوعات مورد بررسی در سخنان دبیر کل حزب بود. آقای هجری بر این باور بود که این بی‌ثباتی به این زودی‌ها خاتمه نخواهد یافت، به ویژه اینکه رژیم جمهوری اسلامی با توجه به برنامه‌ریزی و

ایران و آخرین رویدادها و تحولات در این کشور اختصاص داشت، در این بخش با اشاره به عمیق‌تر شدن مشکلات اقتصادی و سیاسی ایران به این نتیجه رسیده بود که سیاست‌های اشتباه و غیرمنطقی رژیم در داخل و خارج نه تنها توانایی کاهش این مشکلات را نداشته بلکه تمامی نشانه‌ها حاکی از این واقعیت است که وضعیت رژیم در همه‌ی زمینه‌ها، به ویژه در زمینه‌ی شرایط زندگی مردم آشفته‌تر شده که نتیجه‌ی آن خشم و بی‌زاری مردم ایران از رژیم و ناامیدی جامعه‌ی بین‌المللی، به ویژه غرب و خاورمیانه از تغییر رفتار و سیاست‌های رژیم بوده است، به همین دلیل رژیم روزبه‌روز نسبت به مردم خشمگین و سیاست‌های بین‌المللی نگران شده و از ترس جنبش‌های اعتراضی مردم، سرکوب و شمار اعدام‌ها را افزایش داده است، دلیل دیگر این فشارها و خشونت‌ها، زمینه‌سازی رژیم برای نمایشی دیگر به نام انتخابات ریاست جمهوری دوره یازدهم می‌باشد که قرار است در خردادماه سال آینده برگزار شود.

مسئولان رژیم می‌دانند که این نمایش نیز احتمالاً نظیر نمایش سال ۱۳۸۸ با اعتراض و مقاومت مردم روبه‌رو خواهد شد، به همین دلیل قصد دارند با ترساندن مردم، از وقوع هرگونه جنبش و اعتراض دیگری ممانعت به‌عمل آورند.

در همین ارتباط، مسئولان نظامی و انتظامی و شخصیت‌های مذهبی وابسته به رژیم و حتی شخص خامنه‌ای علناً درصدد طرح‌ریزی و تهدید مردم هستند، به‌عنوان مثال، امنیت‌ی کردن هرچه بیشتر کردستان ایران و فشار بر روزنامه‌نگاران و فعالان سیاسی این بخش و دیگر ملیت‌های ایران، به ویژه عرب‌ها طی چند ماه گذشته، نتیجه‌ی این سیاست بوده است.

در بخش دیگری از گزارش، دبیر کل حزب دمکرات کردستان ایران گزارشی از کار و فعالیت حزب در فاصله‌ی بین پلینوم دوم تا پلینوم سوم، فعالیت در زمینه روابط خارجی حزب در این مقطع، به ویژه امضای قرارداد حفاظت از حقوق

کار و فعالیت‌های مستمر خود، در حال عمیق‌تر کردن مشکلات و ایجاد دشمنی میان ملت‌ها و پیروان مذاهب به نفع خویش است، از همین رو لازم است، کردهای عراق متحد و یکپارچه و آگاهانه، گام‌های لازم را برای اجتناب از نتایج ناخواسته این وضعیت بردارند.

در ادامه، وضعیت سوریه و ادامه‌ی درگیری‌ها در این کشور که نزدیک به دو سال است میان رژیم دیکتاتوری این کشور و مردم به‌پاخاسته جریان دارد، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این رابطه اشاره گردید که هر چند رژیم بشار اسد به علت کمک‌های بی‌دریغ متحدانش به ویژه جمهوری اسلامی ایران می‌تواند برای مدت دیگری کشتار مردم بی‌دفاع و زنان و کودکان سوریه را ادامه داده و کشور را بیشتر ویران کند، اما این اقدامات زیاد به درازا نخواهد کشید و قیام مردم به‌پاخاسته‌ی سوریه این رژیم را سرنگون خواهد کرد و بشار اسد و افراد وابسته به وی را به سرنوشتی دچار خواهد کرد که طی دو، سه سال گذشته برخی از دیکتاتورهای دیگر به آن دچار شده‌اند.

در رابطه با وضعیت خواهران و برادران کرد در این کشور، دبیر کل حزب دمکرات ضمن ابراز نگرانی از وضعیت ده‌ها هزار خانواده که در سرمای زمستان ناچار به ترک خانه و کاشانه‌ی خود شده و در شرایط نامناسبی به سر می‌برند، معتقد بود که بدون تردید، ملت کرد در این کشور پس از سرنگونی این حکومت، دستاوردهای سیاسی چشمگیری را خواهند داشت و میزان و سطح این دستاوردها بستگی به میزان اتحاد نیروهای سیاسی و ائتلاف مختلف ملت کرد و طرح و برنامه‌ی هماهنگ در این کشور خواهد داشت.

بخش مهمی از گزارش و گفتگوها به مسأله‌ی

کودکان و زنان در هنگام جنگ با "ژنوکال" و شرکت نماینده‌ی حزب در گردهمایی دوحه که مرکز تحقیقات الجزیره درباره‌ی مسأله‌ی کرد برگزار نموده بود و همچنین ادامه‌ی سیاست گفتگو و نزدیکی هرچه بیشتر با رفقای سابق، به ویژه دیدار هیات بلندپایه‌ی حزب به سرپرستی دبیر کل حزب و به دنبال آن، دیدار هیات بلندپایه‌ی رفقای سابق از دفتر سیاسی حزب به اعضای پلینوم ارائه و بار دیگر بر ادامه‌ی سیاست همکاری و هماهنگی با احزاب اپوزیسیون کرد تأکید نمود.

بخش پایانی کار پلینوم به بررسی نتایج کار هیات‌هایی که در نشست قبلی کمیته مرکزی در راستای انجام امور و تغییرات مصوب کنگره‌ی پانزدهم، مسئولیت تهیه‌ی آیین‌نامه‌های جدید و بازنگری در برنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها به آنان محول شده بود، اختصاص داشت.

کمیته مرکزی پس از بررسی دقیق و بازنگری نتایج کار هیات‌ها و فعالیت‌های سه ماه گذشته، نظرات و پیشنهادات خود را برای برنامه‌های نشست بعدی ارائه کرد.

با توجه به تمامی تحلیل‌ها و نظرات بیان‌شده، آخرین بخش پلینوم به طرح نکاتی چند از سوی دبیر کل حزب برای آگاهی بیشتر و انجام بهتر و سریع‌تر امور اختصاص داشت که پس از بحث و بررسی به تصویب اعضای پلینوم رسید.

پلینوم سوم کمیته مرکزی منتخب کنگره‌ی پانزدهم حزب دمکرات کردستان ایران پس از بررسی تمامی موضوعاتی که در دستور کار پلینوم قرار داشت، ساعت ۳۰: ۱۱ سه‌شنبه شب به کار خود پایان داد.

حزب دمکرات کردستان ایران
دفتر سیاسی
یازدهم بهمن ماه ۱۳۹۱ شمسی
سی‌ام ژانویه ۲۰۱۳ میلادی

جشن دوم بهمن در شهر سلیمانیه برگزار شد

شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان، با حضور "حسن شرفی" جانشین دبیر کل حزب دمکرات کردستان ایران در شهر سلیمانیه برگزار شد.

به گزارش کوردستان میدیا، روز شنبه سی‌ام دی‌ماه ۱۳۹۱، به مناسبت شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان مراسمی با حضور شماری از اعضای رهبری حزب دمکرات و نمایندگان جریان‌های سیاسی هر چهار بخش کردستان و اعضا و هواداران حزب دمکرات در شهر سلیمانیه برگزار شد.

مراسم با سرود ملی "ای رقیب" و یک دقیقه سکوت به نشانه احترام به روان پاک شهیدان کردستان آغاز شد.

سپس آقای حسن شرفی سخنانی را به مناسبت شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان ایراد کرد.

آقای شرفی گفت: جمهوری کردستان توفیق عمده‌ای در جلب مشارکت مردم سایر بخش‌های کردستان داشته و کردهای بخش‌های دیگر، به‌ویژه بارزانی‌ها مانند شهروندان جمهوری کردستان در این اقلیم زندگی کرده‌اند و همچنین این جمهوری توانست زبان کردی را در همه‌ی مراکز تحصیلی و ادارات گسترش داده و آن را تثبیت کند.

جانشین دبیر کل حزب دمکرات کردستان ایران ضمن اشاره به دودمانی و سلطنتی بودن دولت‌های منطقه در آن زمان گفت: جمهوری کردستان در زمانی تأسیس شد و حکومتی دمکراتیک را در کردستان بنیان نهاد که همه‌ی حکومت‌های منطقه سلطنتی و دودمانی بودند.

آقای شرفی افزود: ۶۷ سال پیش، ملت کرد به صورت عملی گام‌هایی را برای تأسیس دولت کردی برداشته و در این دولت تلاش برای تثبیت مسائلی شد که هم‌اکنون کشورهای جهان جهت تحقق آن مبارزه می‌کنند که آن هم آزادی بیان بوده است. اراده و خواست مردم از دلایل مهم و اصلی تأسیس جمهوری کردستان بوده است.

در بخش دیگری از مراسم، مستند کوتاهی در رابطه با جمهوری کردستان به نمایش گذاشته

اتحادیه‌های جوانان، زنان و دانشجویان دمکرات کردستان ایران، توسط "روزین بهرامی" عضو اتحادیه‌ی زنان دمکرات کردستان ایران خوانده شد.

احزاب و جریان‌های سیاسی ذیل پیام‌های تبریکی را به مراسم ارسال کرده بودند.

- ناحیه‌ی ۱۴ کمیته‌ی اتحادیه میهنی کردستان، کویه

- جنبش تغییر - شاخه‌ی کویه

- حزب زحمتکشان کردستان - کویه

- حزب آینده‌ی کردستان - کویه

- اتحادیه‌ی علمای دینی اوقاف - کویه

- حزب شیوعی کردستان

- دفتر سازمان دمکراتیک اتحادیه‌ی میهنی کردستان - کویه

- مدیریت آموزش و پرورش کویه

- مدیریت حمل و نقل کویه

- دانشجویان دانشگاه پیام‌نور سنندج

- اتحادیه‌ی اسلامی کردستان - کویه

- خانوادگی سه شهید حزب دمکرات کردستان ایران در منطقه‌ی آلان سردشت

- اتحادیه‌ی زنان کردستان - کویه

- فدراسیون سازمان‌های مردمی - کویه

- فدراسیون سازمان‌های جوانان کردستان ایران

- اتحادیه‌ی کارمندان کردستان - کویه

بخش‌هایی از مراسم نیز به اجرای ترانه، سرود و شعر اختصاص یافته بود.

- حزب آینده‌ی کردستان
- ناحیه‌ی ۱ اتحاد اسلامی کردستان
- مرکز اجتماعی وابسته به دفتر امور اجتماعی اتحادیه‌ی میهنی کردستان
- سازمان آفق زن کرد
- دبیرخانه‌ی سازمان رابون دانشجویان کردستان
- سازمان‌های جوانان و دانش‌آموختگان کردستان ایران
- اتحادیه‌ی جوانان دمکرات کردستان - سلیمانیه
- انجمن پناهجویان سیاسی در سلیمانیه
- اتحادیه‌های زنان، دانشجویان و جوانان دمکرات کردستان ایران در شهر سلیمانیه و کمپ پاریکه

شده. احزاب و جریان‌های سیاسی ذیل پیام‌های تبریکی را به مراسم ارسال کرده بودند.

- دفتر روابط کردستانی اتحادیه میهنی کردستان

- ناحیه‌ی ۴ پارت دمکرات کردستان

- حزب کومله‌ی کردستان ایران

- کومله - سازمان کردستانی حزب کمونیست ایران

- کومله‌ی زحمتکشان کردستان

- سازمان خبات کردستان ایران

- حزب شیوعی کردستان

- حزب زحمتکشان کردستان

سرنگون باد رژیم ارتجاعی جمهوری اسلامی ایران

اربیل، یاد جمهوری کردستان را گرامی داشت

هیأتی از حزب دمکرات کردستان ایران به دعوت رسمی رئیس اقلیم کردستان و وزارت فرهنگ و جوانان حکومت کردستان در مراسم شصت و هفتمین سالگرد تأسیس جمهوری کردستان در شهر اربیل شرکت کرد. به گزارش کوردستان میدیا، این مراسم روز سه‌شنبه سوم بهمن ماه با شرکت هیأت حزب دمکرات کردستان ایران به سرپرستی "مصطفی هجری" دبیر کل حزب و احزاب سیاسی هر چهار بخش کردستان، ادارات حکومت اقلیم کردستان، شخصیت‌های مین‌پرست و روشنفکران و رسانه‌های جمعی برگزار شد. مراسم با سرود ملی "ای رقیب" و یک دقیقه سکوت به نشانه‌ی احترام به شهیدان کردستان آغاز شد. سپس "کمال کرکوک" عضو دفتر سیاسی پارت دمکرات کردستان به نمایندگی از سوی رئیس اقلیم کردستان، سخنانی در مورد جمهوری کردستان ایراد کرد. به دنبال سخنان کمال کرکوک، "علی قاضی" به نمایندگی از خانواده‌ی پیشوا قاضی محمد در مورد اهمیت و جایگاه جمهوری کردستان سخنانی عنوان کرد. در ادامه‌ی مراسم، فیلم کوتاهی تحت عنوان "سبیلی برای اتحاد ملت کرد" در مورد اوضاع دوران جمهوری کردستان به نمایش گذاشته شد.

حزب دمکرات در شهر "کلار" دوم بهمن را گرامی داشت

مراسم گرامی‌داشت دوم بهمن ماه، شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان در شهر "کلار" در اقلیم کردستان عراق برگزار شد. به گزارش کوردستان میدیا، روز جمعه، ششم بهمن ماه، مراسمی به مناسبت شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان با حضور "محمد نظیف قادری" عضو دفتر سیاسی حزب دمکرات کردستان ایران، نمایندگان احزاب و جریان‌های سیاسی، مسئولان اداری و حکومتی اقلیم کردستان عراق، شخصیت‌ها، اعضاء و هواداران حزب دمکرات از سوی اعضای حزب در منطقه‌ی "گرمیان" برگزار شد. مراسم با سرود ملی "ای رقیب" و یک دقیقه سکوت به نشانه‌ی احترام به روان پاک شهیدان کردستان آغاز شد.

سپس محمد نظیف قادری، عضو دفتر سیاسی حزب دمکرات کردستان، سخنانی در این رابطه بیان نمود. آقای قادری ضمن تبریک شصت و هفتمین سالروز تأسیس جمهوری کردستان، در مورد اوضاع سیاسی در دوران تأسیس جمهوری کردستان، اظهار داشت: "جمهوری کردستان در زمانی تأسیس شد که جنگ جهانی دوم در جریان بود و ایران از آلمان نازی طرفداری می‌کرد. ایران در آن زمان تحت حاکمیت رضاشاه بود و به مرکز فعال جاسوسی برای مستشاران آلمانی تبدیل شده بود. آقای قادری درباره‌ی دستاوردهای جمهوری کردستان گفت: "هویت ملی، پرچم، سرود ملی "ای رقیب"، تأسیس سپاه ملی و نام پر افتخار "پیشمرگ"، رسمیت بخشیدن به زبان کردی، رشد و توسعه‌ی "زبان، روزنامه، مجله و نمایش"، رادیو، چاپخانه، ارتباط بازرگانی و اقتصادی، از دستاوردهای مهم جمهوری کردستان بودند.

سپس قطعه شعری تحت عنوان "ملت کرد و ملت نفت" از سوی "حسن سایه"، شخصیت مشهور منطقه‌ی گرمیان قرائت شد.

در بخش دیگری از مراسم، نمایندگان جریان‌های سیاسی زیر پیام خود را بدین مناسبت تقدیم کردند:

- ناحیه‌ی ۱۱ گرمیان اتحادیه‌ی میهنی کردستان
- شاخه‌ی ۲۲ پارت دمکرات کردستان در گرمیان
- حزب شیوعی کردستان - کمیته‌ی محلی گرمیان
- جنبش تغییر "گوران" - ناحیه‌ی کلار احزاب و جریان‌های سیاسی ذیل نیز پیام‌های تبریک خود را به مراسم ارسال کرده بودند:
- اتحاد اسلامی کردستان - گرمیان
- حزب زحمتکش کردستان - گرمیان
- حزب سوسیالیست دمکرات کردستان - گرمیان
- پارت دمکرات کردستان - هیأت قوره تو
- جنبش شهروندان آزاد - حومه‌ی گرمیان
- اتحادیه‌ی زنان کردستان - انجمن ناحیه‌ی کلار
- سازمان توسعه‌ی دانش‌آموزی - شاخه‌ی گرمیان
- پارت دمکرات کردستان - شاخه‌ی گرمیان
- پارت دمکرات کردستان - هیأت منطقه‌ی گولان
- کمیته‌ی تشکیلات اتحادیه‌ی معلمان کردستان
- اتحادیه‌ی جوانان دمکرات کردستان - مرکز عالی گرمیان
- اتحادیه‌ی جوانان دمکرات کردستان - مرکز فعال کلار
- جمعی از اعضای حزب دمکرات کردستان ایران در شهرهای سرپل‌دهاب، قصر شیرین و منطقه‌ی دالاهو

تجمعی اعتراضی به حمایت از زانیار و لقمان

مرادی در مقابل دانشگاه کویه برگزار شد

دانشجویی می‌باشد و اتحادیه‌ی دانشجویان دمکرات کردستان ایران خود را حامی همیشگی آنان دانسته و ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های ترورشدگان پاریس، این ترور را توطئه‌ی دشمنان ملت کرد علیه جنبش آزادیخواهی این ملت دانسته و آن را محکوم کرده و خواهان پیگیری این پرونده و شناساندن آمران و عاملان آن از سوی تمامی سازمان‌های بین‌المللی هستیم. در این پیام از کلیه‌ی نهادها و سازمان‌های بین‌المللی مدافع حقوق بشر خواسته شده است که از اعدام جوانان کرد در کردستان ایران، به ویژه زانیار و لقمان مرادی ممانعت به عمل آورده شود.

در ادامه پیام فعالان دانشجویی دانشگاه کویه از سوی "گوران ایوب" قرائت شد. بخش دیگر مراسم به سخنرانی "دلوان هریا" نماینده‌ی مجمع دانشجویان جنوب کردستان در دانشگاه کویه اختصاص داشت.

در همین مراسم چندین پیام از سوی "شلاو آزاد" به نمایندگی از دانشکده حقوق دانشگاه کویه و "زانکو عبدالکریم" فعال دانشجویی اهل کردستان عراق ارائه شد.

دانشگاه شهر "کویه" اقلیم کردستان برای حمایت از زندانیان سیاسی کرد، به ویژه لقمان و زانیار مرادی که احتمال اعدام قریب‌الوقوع آنان وجود دارد، راهپیمایی اعتراضی برگزار شد. به گزارش وب‌سایت "خویندگار"، روز چهارشنبه چهارم بهمن ماه ۱۳۹۱، راهپیمایی اعتراضی از سوی اتحادیه‌ی دانشجویان دمکرات کردستان ایران با همکاری اتحادیه‌ی ملی دانشجویان کرد، جمعیت دانشجویان کردستان و شماری از فعالان دانشجویی دانشگاه کویه، در مقابل دانشگاه کویه برگزار شد. مراسم با خواندن سرود ملی "ای رقیب" و یک دقیقه سکوت به احترام شهیدان کردستان آغاز شد.

سپس پیام اتحادیه‌ی ملی دانشجویان کرد از سوی "سهراب رحمتی"، عضو این اتحادیه قرائت شد.

به دنبال آن، پیام اتحادیه‌ی دانشجویان دمکرات کردستان ایران توسط "آزین بهرامی"، مسئول کمیته‌ی آزادی این اتحادیه خوانده شد. در این پیام آمده بود که: "حمایت از زندانیان سیاسی کرد وظیفه‌ی دانشجویان کرد و فعالان

یک شهروند کرد سلماس به ۵ سال زندان

محکوم شد

یک شهروند کرد اهل روستای "بروشخوران" از توابع شهر سلماس به ۵ سال زندان بر وی تحمیل گردید. "فرهاد پنیوک" فرزند جرگز از سوی دادگاه انقلاب شهرستان سلماس به اتهام امنیتی زندانی شده است. به گزارش خبرگزاری هرانا این شهروند

ترندهای رژیم جهت کشاندن مردم به

خیابان‌ها در ۲۲ بهمن

مستولان رژیم ایران در آستانه‌ی بیست و دوم بهمن با وعده‌های کاذب درصددند مردم را برای راهپیمایی در این روز به خیابان‌ها بکشانند.

به گزارش کوردستان میدیا، رژیم ایران در مناطق "هه‌وشار" و "فیض‌الله بیگی" از توابع شهرستان سنقر با دادن وعده‌های کاذب به مردم، درصدد است مردم را به خیابان‌ها بکشانند. افراد وابسته به رژیم در تمامی روستاهای مناطق مذکور و حتی در بعضی جاها منزل به منزل گشته و با تهدید و همچنین تقسیم و پخش خوراک و پوشاک قصد دارند خیابان‌های شهرها را شلوغ و پرجمعیت جلوه دهند.

تا لحظه‌ی انتشار این خبر، مردم این مناطق هیچ پاسخی مثبتی به مسئولان رژیم نداده‌اند. در همین راستا، فرماندهی پاسگاه "کول‌تپه‌ی جهانگیرخان" در روز یکشنبه، هشتم بهمن ماه مردم را تحت فشار قرار داده تا در راهپیمایی بیست و دوم بهمن در

بیشتر از سوی مراکز امنیتی رژیم ایران احضار و بازداشت شده بود. بازداشت شهروندان کرد در شهرهای کردستان همچنان ادامه دارد و این شهروندان اکثر اوقات در هنگام محاکمه در دادگاه از داشتن وکیل مدافع محروم هستند.

مکان‌هایی که مسئولان رژیم تعیین کرده‌اند،

حضور یابنچ، در غیر این صورت با آنها برخورد خواهد شد.

در شهرستان مریوان نیز مسئولان با "اتحادیه‌ی تاکسیرانی" این شهرستان با تحت فشار قرار دادن رانندگان تاکسی به آنها اعلام کرده‌اند که ملزم به حضور با تاکسی‌های خود در سطح شهر و در مکان‌های تعیین شده به مناسبت بیست و دوم بهمن هستند. این اقدام رژیم جهت اعمال فشار بر مردم ایران به منظور شرکت در راهپیمایی‌ها و مناسبت‌های حکومتی تازگی نداشته و هر ساله در آستانه‌ی مناسبت‌هایی نظیر بیست و دوم بهمن و آخرین جمعه‌ی ماه رمضان که روز قدس نامگذاری شده، اقشار مختلف جامعه از قبیل دانش‌آموزان و دانشجویان تا اصناف و بازاریان و کارگران را به شرکت و حضور در این راهپیمایی‌ها جهت پررنگ جلوه دادن حضور مردم در خیابان‌ها مجبور می‌کنند.

سرنوشت شیرکو

معارفی همچنان

نامعلوم است

سرنوشت شیرکو معارفی، زندانی سیاسی کرد محکوم به اعدام همچنان نامعلوم و پرونده‌ی وی در کمیسیون عفو و بخشودگی سندج بدون پاسخ باقی مانده است.

به گزارش خبرگزاری هرانا، شیرکو معارفی، زندانی سیاسی زندان سنقر که از سوی دادگاه انقلاب رژیم ایران حکم اعدام بر وی تحمیل شده است، همچنان در بلا تکلیفی به‌سر می‌برد. پرونده نامبرده پس از اعتراض، به شعبه ۴ تجدیدنظر استان ارسال شده و این شعبه حکم اعدام وی را تأیید نموده است.

پرونده‌ی شیرکو معارفی با تقاضای عفو، به کمیسیون عفو و بخشودگی استان ارسال شده، اما این کمیسیون تاکنون از هر گونه پاسخی به خانواده معارفی امتناع کرده است.

بیشتر نیز در مهرماه سال ۱۳۸۸، دیوان عالی رژیم ایران حکم اعدام را تأیید نموده و از آن زمان تاکنون شیرکو معارفی در معرض خطر اعدام قرار دارد.

شیرکو معارفی ۳۰ ساله اهل بانه در نهم مهرماه سال ۱۳۸۷ دستگیر و از سوی شعبه اول دادگاه انقلاب سنقر به اتهام محاربه، حکم اعدام بر وی تحمیل گردید.

این زندانی سیاسی در فروردین ماه سال جاری نیز یک بار در اعتراض به وضعیت نامعلوم و نامشخص خود در زندان دست به اعتصاب زده و این اقدام را طی نامه‌ای به دادستان و مسئولین زندان رژیم اعلام نمود.

پیام مصطفی هجری، دبیر کل حزب

به مناسبت ۲ بهمن ماه، سالروز تأسیس جمهوری کردستان

آغاز نماید و در زمینه‌ی سیاسی برای ایجاد پوروکراسی، سیستم اداری، هیأت وزیران، مدیریت امور حزبی و سازمانی و... تلاش می‌کند، این که در این جمهوری، رئیس‌جمهور، شخص نخست حزب دمکرات بود، از همین واقعیت ناشی می‌شود. از لحاظ اجتماعی نیز حکومت جمهوری سبب ایجاد فرصتی (هرچند ابتدایی) برای بنیانگذاری جامعه‌ی نوین کردستان از طریق تغییر در ساختار عشیره‌ای و ایلی و بازسازی آن بر مبنای "شهروندی" گردید، این یکی از حیاتی‌ترین و مهمترین ثمرات این جمهوری است که تاکنون کمتر به آن پرداخته شده است. اینجاست که مفهوم "شهروندی" فارغ از جنسیت، طبقه، طایفه، زادگاه، وضع مالی و موقعیت اجتماعی، برای فرد کرد به دلیل وابستگی‌اش به "ملت" زاده می‌شود. این خود عنصری تأثیرگذار در فرایند "ملت‌سازی" و تجلی این فرایند در "دولت - ملت" است که به گونه‌ی دیگری در جمهوری کردستان نمود یافته و تأثیرات عمیقی بر ذهن و روان فرد کرد به ویژه در کردستان ایران به جای می‌گذارد، به گونه‌ای که امروز نیز می‌توان تأثیرات آن را بر آحاد ملت کرد در این بخش از کردستان مشاهده نمود.

از لحاظ فرهنگی، این جمهوری با آموزشی نوین و امروزی، فرصت مدرنیزاسیون فرهنگی را برای تمامی اقشار و طبقات اجتماعی فراهم نمود. آثار این حرکت را می‌توان در چاپ کتاب به زبان کردی، تحصیل اجباری کودکان، تلاش برای ریشه‌کن ساختن بیسوادی و مشارکت فعالانه‌ی زنان در جامعه به وضوح مشاهده نمود.

به رسمیت شناختن زبان کردی، یکی از دست‌آوردهای مهم دیگر این جمهوری است که به این پروژه ملی معنا بخشیده و تبدیل به ستون اصلی گفت‌وگو ناسیونالیسم کرد در این بخش از کردستان می‌شود که بر اساس کلیه نظریه‌ها و دیدگاه‌های علمی، از آن پس، در سایه‌ی همین مفهوم، رفتار افراد یا موضوعات معنا پیدا کرده و هویتی "کردی" به خود می‌گیرد که این به خودی خود گامی جدی در راه بنیان نهادن "ملت" به مفهوم مدرن آن است.

نکته مهم دیگر در باب جمهوری کردستان، ایجاد همان هویت مدرن "کردی" یا "کردستانی" است که با بهره گرفتن از فرصت پیش آمده، "دیگری" را شناخته و خود را تعریف نمود، یعنی "خود" و "دیگری" و تعریفی که بر مبنای همزیستی با دیگری، به ویژه در رابطه با ملت "ترک آذربایجانی" شکل گرفت.

به طور کلی نمادهای گفت‌وگو یکپارچه‌ی "ملت" در جمهوری کردستان را می‌توان زبان رسمی، پرچم و سرود ملی، نیروی پشم‌مرگ و دمکراسی خواهی مشاهده نمود. همچنین جمهوری از طریق پوروکراسی و ایجاد سازمان سیاسی مدرن، یعنی تحزب می‌کوشد که گذار اجتماعی کردستان را از "جماعت" (community) به "جامعه" (society) میسر نماید، اینجاست که نقش حزب سیاسی برجسته شده و بر اساس تئوری‌های "گفت‌وگو سازی"، مفضل بندی "گفت‌وگو" کامل می‌شود و جمهوری کردستان قادر به ارائه معنای واضح و جامع از نظام سیاسی و اجتماعی بر مبنای "کرد بودن و هویت کردی" می‌گردد، یعنی حکومت کردی و جمهوری

نسود، آنچه که این رویداد و این روز را از سایر مناسبت‌های ملی متمایز نموده و اهمیت و اعتبار ویژه‌ای بدان می‌بخشد، عبارتست از مجموعه عوامل تأثیرگذار در برپایی این جمهوری و افکار و خاطرات مشترک آحاد ملت کرد که هم‌اکنون نیز حضور آن به اشکال و شیوه‌های گوناگون در محتوای عمل سیاسی افراد، احزاب و جریان‌های کردستان به چشم می‌خورد، حتی اگر به طرز عملی، تئوریک و به دور از عواطف و احساسات ملی گرایانه‌ی کردی نیز دوم بهمن ماه را مرور کنیم، باز هم به همین واقعیت می‌رسیم.

به عنوان مثال، هنگامی که مفهوم و معنای "ملت" بودن را در "ملت فرانسه" مورد بررسی قرار می‌دهیم، "جمهوری و جمهوریت" را ستون و پایه‌ی اصلی اتحاد و خاطرات مشترک و مدرن آنان می‌بینیم، همین نقش را "سلطنت" در انگلستان و افتخارات آن برای "ملت انگلستان" ایفا می‌کند. جمهوری کردستان برای نخستین بار پس از سالیانی طولانی از زبردستی و "انسان درجه دوم" بودن کردها، با ایجاد ساختار مدرن مدیریت و فرمانروایی که در قالب سیاست به مفهوم مدرن آن در این جمهوری نمایان شد، سبب احیای مجدد یکی از مبانی شکل‌گیری شهروند و ملت کرد گردید. از سوی دیگر، (در این جمهوری) جوهره‌ی اصلی مطالبات ملت کرد به ویژه در این بخش از کردستان، برای نخستین بار در دوران مدرن و معاصر، نه اقتصادی و فرهنگی و از همه مهمتر، نه دینی و مذهبی، بلکه خواسته‌هایی سیاسی است. به همین دلیل، تبدیل به بخشی از منازعات و کشمکش‌های دینی و مذهبی نشد، بلکه "ملت و حاکمیت ملی" از طریق توسل به ابزار مدرن که همانا "حکومت و فرمانروایی" است، در این جمهوری شکل می‌گیرد.

نکته مهم دیگر این است که با تأسیس جمهوری کردستان، جامعه‌ی آرمانی کردها که از مدتها پیش از آن در تمامی بخش‌های کردستان، ملت کرد فداکارانه در راه آن مبارزه کرده بود، در عرصه‌ی واقعی سیاست، از طریق ایجاد مجموعه‌ای از نهادها و مؤسسات، تحقق عینی پیدا کرد و در اینجا هر دو جنبه‌ی ذهنی (subjective) و عینی (objective) چنین جمهوری آرمانی کاملاً به هم پیوسته و در جمهوری کردستان تجلی و نمود عینی می‌یابد. فرد کرد دارای "هویت ملی رسمی" شده و جمهوری تبدیل به منشأ باز تولید این هویت می‌گردد.

یکی از مهمترین ثمرات جمهوری کردستان این بود که سبب گردید، انسان کرد این حقیقت را دریابد که تنها از طریق حاکمیت بر سر نوشت خویش و ایجاد یک ساختار سیاسی و حکمرانی مدرن قادر به صیانت از حقوق فردی و جمعی‌اش به عنوان یک ملت خواهد بود و خواهد توانست این مفاهیم را تجربه و در زندگی‌اش تمرین نماید. از همین رو، جمهوری تبدیل به یک "منشأ مفهومی" برای هویت بخشی به "عمل سیاسی" ملت کرد جهت ایجاد و تشکیل حاکمیت و فرمانروایی خویش و فاصله گرفتن از دوران وابستگی و "شهروند درجه ۲" تلقی شدن، گردیده است.

بدین ترتیب، اراده‌ی فرد کرد از طریق یک نهاد ملی (جمهوری) مبنای "آزادی" وی شده و این آزادی نیز منشأ حقوق مدنی و سیاسی انسان کرد گردیده است. اینجاست که "آزادی" و "ملی گرایی" به هم پیوسته و تبدیل به بخشی از "هویت انسان کرد" می‌شوند.

نکته‌ی مهم دیگر این است که نخبگان کرد (در دوران جمهوری) احساس می‌کنند که باید در تمامی زمینه‌ها به سوی "مدرن شدن" گام بردارند. از همین روست که می‌بینیم این جمهوری از طریق نتایج مدرنیته و عقلانیت که از یک سو "حزب" و از سوی دیگر "مدیریت و دیوان سالاری" است، (با در نظر گرفتن جامعه‌ی آن زمان کردستان و مقتضای امکانات و توانایی‌های موجود) می‌کوشد که فرایند مدرنیته کردن را

حضر محترم!

خانمها و آقایان گرامی!

همان‌گونه که استحضار دارید، ۶۷ سال قبل در چنین روزی، دوم بهمن ماه ۱۳۲۴ خورشیدی، ملت کرد در کردستان ایران با بهره‌گیری از فرصتی که به دلیل شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی ایجاد شده بود، در شهر مهاباد تأسیس جمهوری کردستان به رهبری زنده یاد، پیشوا قاضی محمد را اعلام نمود. این در شرایطی بود که در ۲۵ مردادماه همان سال، یعنی چند ماه پیش از تأسیس جمهوری، حزب دمکرات به رهبری پیشوا تأسیس شده بود. بدون تردید، تأسیس حزب دمکرات به خودی خود، نقشی اساسی در تأسیس جمهوری داشت.

عمر جمهوری کردستان کمتر از یک سال بود، لیکن در همین مدت کوتاه، سیاستها و برنامه‌های ترقیخواهانه‌ی جمهوری بارقه‌های امید را در قلب ملت کرد در تمامی بخشهای کردستان زنده کرد و در حقیقت، همگان آماده‌ی مشارکت و خدمت در چهارچوب این جمهوری بودند. مشارکت بارزانی‌ها به رهبری زنده یاد ملامصطفی بارزانی که یکی از فرماندهان نیروهای مسلح جمهوری بود و همچنین حضور جمعی از کردهای کردستان ترکیه در جمهوری بیانگر همین حقیقت است.

به همین دلیل است که می‌بینیم پس از فروپاشی جمهوری و اعدام پیشوا قاضی محمد و سایر رهبران آن، در تمامی طول دوران ۶۷ سال گذشته، ملت کرد در هر زمان و مکانی که فرصتی دست داده باشد، با برگزاری آیین‌ها و فعالیتهایی، یاد این مناسبت تاریخی را گرامی داشته و سرکوب و ارباب شدید از جانب دیکتاتورها نیز، نوبستازی و یاد آن را در دل قویتر نموده است. تأثیرگذاری جمهوری کردستان، نه فقط بر آحاد ملت کرد، بلکه بر بیگانگان آشنا به تاریخ و رویدادهای آن دوران نیز قابل توجه است و مزار پیشوا تبدیل به زیارتگاه شیفتگان پیشوا و جمهوری کردستان از نقاط دور و نزدیک شده است که در این رابطه به دو نمونه تاریخی اشاره می‌کنم:

... روز ولت در رابطه با تأثیرگذاری جمهوری می‌نویسد: پیدایش و سیر تحول جمهوری کوچک مهاباد و تاریخ کوتاه و طوفانی و فروپاشی ناگهانی آن، از درخشان‌ترین وقایع تاریخ معاصر در خاور میانه است.

ویلیام داگلاس می‌گوید: "از حق نباید گذشت، آرامگاه قاضی محمد، زیارتگاهی است که هر هفته صدها تن از کردها بدان روی می‌آورند"، وی همچنین نقل می‌کند: "چون کردی به همراه همسرش در راهی می‌رفتند که درختان بر آن سایه افکنده بودند، مرد سوار الاغی بود، زن نیز با گنشاده‌رویی در کنسارش راه می‌رفت، به یکدیگر سلام کردیم و از وی پرسیدم: اهل کجایی؟"

پاسخ داد: اهل جایی دور در شمال هستم، نزدیکی خوی.

دوباره پرسیدم: اینجا چکار می‌کنید؟ جواب داد: ما کرد هستیم، به زیارت آرامگاه قاضی محمد می‌رویم."

داگلاس در ادامه می‌نویسد، "در صدایش خشم و آمادگی برای مقابله نمایان بود، از چشمانش و خنجره‌ی که بر کمر داشت، معلوم بود که آماده مبارزه با هر کسی است که خواهد وی را از سفرش باز دارد."

روستان گرامی!

رخدادهای تاریخی و سرنوشت‌ساز در حافظه‌ی آحاد هر ملتی تبدیل به منشأ و توان هویت بخشی به حیات مستقل آن ملت شده و از سوی دیگر، ایجاد حس افتخار و سربلندی را در میان افراد به دلیل تعلق آنان به یک ملت موجب می‌گردد. دوم بهمن ماه و تأسیس جمهوری کردستان نیز برای هر فرد کرد نه فقط در کردستان ایران، بلکه در سایر بخش‌های کردستان نیز تبدیل به همان منشأ هویت بخشی گردیده است. دوم بهمن ماه رویدادی معمولی

از میان فرزندان قهرمان و مین پرست کرد که رهبران برجسته‌ای همچون دکتر قاسملو و دکتر شرفکنندی نیز در زمره‌ی آنان بودند، در دوران دو رژیم شاهنشاهی پهلوی و جمهوری اسلامی ایران، همچنان پرچمدار مبارزه برای اعاده‌ی دستاوردهای جمهوری کردستان هستیم و فراز و نشیبهای سخت این راه، حتی برای یک لحظه هم تردیدی در دل‌هایمان ایجاد نموده است.

در اینجا، دروهای صمیمانه و مین پرستانه‌ی خود را تقدیم تمامی شهیدان، آنهایی که عضوی از اعضای بدنشان را در این راه از دست داده‌اند و نیز تقدیم کسانی می‌نمایم که ناگزیر به ترک وطن و تحمل رنج و آوارگی در راستای تداوم این راه شده و با ایستادگی خود، توطئه‌های رژیم‌های سرکوبگر را نقش بر آب نموده‌اند.

درد بر تمام زندانیان سیاسی کرد، به ویژه آن دسته از فرزندان قهرمان و شجاع رهرو راه جمهوری که هم اینک به جرم "کرد بودن" و وفاداری به راه و آرمانهای پیشوا و حزب وی، حزب دمکرات کردستان ایران، در سباه‌های مخوف جمهوری اسلامی زندانی هستند.

سیاس و درود بیکران بر شما دوستان گرامی که با حضورتان بر اعتلای این مراسم با شکوه افزودید و به دشمن ملتمان نشان دادید که اگر در مهاباد، پایتخت خونین و سرفراز جمهوری کردستان، مردم مهاباد و سایر شهرهای کردستان به علت شدت سرکوب‌ها از جانب رژیم جمهوری اسلامی اجازه نمی‌یابند که در میدان "جوار چرا" به گرامیداشت یاد خاطره‌ی "جمهوری کردستان" بپردازند، در اربیل، پایتخت بخشی دیگر از کردستان و در سالن "پیشوا" و با حضور کردهایی از تمامی بخش‌های کردستان، این مناسبت گرامی داشته می‌شود و مرزها و ظلم دیکتاتورها نخواهد توانست این واقعیت را تغییر دهد که کرد، یک ملت و کردستان یک سرزمین است.

خجسته باد سالروز تأسیس جمهوری کردستان. در اهتزاز باد پرچم جمهوری در سراسر خاک کردستان

کردستان هژمونی لازم را کسب نموده و "نیات مفهومی" برای تمامی زمینه‌ها، پدیده‌ها و رفتارها در چهارچوب "گفت‌وگو ملی" برقرار می‌نماید، در نتیجه "گفت‌وگو ایرانی" به معنای "فارس بودن" آن را تضعیف می‌نماید و بدین ترتیب در قبال "گفت‌وگو رسمی ایرانی" جنبه‌ای "ساختار شکنانه" پیدا می‌کند.

نخبگان سیاسی و ملی در آن زمان، با خوانشی دقیق و بهره‌برداری از شرایط بین‌المللی تقسیم قدرت در ساختار نظام بین‌الملل، این جمهوری را تأسیس نمودند. هم‌اکنون نیز ساختار نظام بین‌الملل یا دست‌کم خاورمیانه به گونه‌ای دیگر دستخوش تغییر شده و هنوز در یک فرم ساختاری ثابت جا نیفتاده است. این فرصتی برای ما کردها، احزاب، روشنفکران و... است تا از یک سو، از امواجی که خاورمیانه را در نوردیده و از سوی دیگر از روند تحولات "جهانی شدن" و ابزارهای مدرن تکنولوژی، رسانه و ارتباطات و به طور کلی "قدرت نرم افزاری" بهره‌ی لازم را ببریم. این یکی دیگر از تجربیات و درس‌های جمهوری برای ما کردها، احزاب و جنبش‌های بخش کرد بود.

اما یکی از درس‌های فروپاشی جمهوری نیز آن است که بدون برقراری رژیم دمکراتیک در ایران که به اصول حقوق بشر و بنیان‌های دمکراسی پایبند باشد، این بخش از کردستان نخواهد توانست که به حقوق خود دست یابد، از همین رو، شعار "ایجاد ایرانی دمکراتیک و فدارل" که حزب دمکرات کردستان ایران در راه تحقق آن مبارزه می‌کند، مبارزه‌ای در دو جبهه است:

- از یک سو، تثبیت و تحقق حق تعیین سرنوشت برای ملت کرد و سایر ملیتهای ایران به یاری و همکاری تمامی ملیتها.

- از سوی دیگر، تلاش برای مشارکت در ایجاد ایرانی دمکراتیک و فدارل.

دوستان گرامی!

ما فرزندان حزب دمکرات، مفتخریم که با گذشت ۶۷ سال از فروپاشی جمهوری کردستان و اعدام پیشوای والا مقام کرد و سایر شخصیت‌های این جمهوری، با تقدیم هزاران شهید

آموزه‌ی جمهوری کردستان، ورود به دوران مدرن نهضت رهایی بخش ملی کرد

بهزاد خوشحالی

قیام قاضی محمد به دلیل ماهیت متمایز و ویژگی سیاسی مدرن آن، مهمترین جنبش در تاریخ سیاسی ملت کرد به شمار می‌آید. بنیادی‌ترین ویژگی قیام قاضی محمد که به استقرار «جمهوری کردستان» در مقطع تاریخی ۱۹۴۷-۱۹۴۶ منجر شد، ماهیت دموکراتیک آن در استقرار عملی است که تا دوران حاضر نیز می‌تواند الگویی مناسب برای حکومت‌های مستقر در خاورمیانه باشد.

عمل: قیام قاضی محمد
عامل: کومله‌ی ژک، قاضی محمد، حزب دمکرات
عرصه:

الف - مکان: بخش‌های عمده‌ی کردستان در جنوب آذربایجان غربی (منطقه‌ی مکریان) و بخشی از شمال استان کردستان (بانه و سقر) که در آن دوران بخش‌هایی از ایالات آذربایجان و اردلان بودند.

ب - زمان: ۱۹۴۷ - ۱۹۴۴
وسيله: خواست و مناسبات دیپلماتیک مقصود: استقرار جمهوری کردستان

همچنان که گفته شد، بنیادی‌ترین ویژگی «جمهوری کردستان» به رهبری قاضی محمد، وجهی «ملی - دموکراتیک» آن است که به لحاظ ساخت، تعریف و استقرار، چهارچوبی مدرن داشته و قابل بررسی بر اساس تعاریف و شناسه‌های نوین مفهوم دموکراسی است. از این دیدگاه و با توجه به چهار تئوری نوین دموکراسی یعنی دموکراسی بازار، دموکراسی تئوجمهوری‌خواه، دموکراسی پدسالار و دموکراسی ژاکوبینی، می‌توان «جمهوری کردستان» را مبتنی بر یک ساخت دموکراسی ژاکوبینی دانست که در آن، جمع متعارفی از اتفاق ارزش‌ها و درجه‌ی بالایی از مشارکت سیاسی (ملی - دموکراتیک) را می‌توان جست. در این ساخت از دموکراسی همچنین می‌توان اهمیت حضور واژگان «ملی» و «ملت» را در قالب یک مفهوم اجتماعی ارادی جست که به مجرد پذیرش، ماهیت سیاسی به خود گرفته و در مفاهیم «رضایت ملی همگانی» و «سنت ملی انباشته»، نمود می‌یابد.

نکته‌ی دیگری که در «جمهوری کردستان» می‌توان شناسایی کرد، مفهوم «ملت‌باوری»

پدید آمدن «کومله ژک» یا جمعیت تجدید حیات کرد متأثر از «حزب هیوا» در کردستان (عراق) و ساخت پنهانی آن به صورت یک تشکیلات سری با محوریت قرار دادن «کرد بودن» و در ادامه تغییر ساخت به «حزب دمکرات کردستان» با چهارچوب‌های کاملاً معین «حزب مدرن» و قرار گرفتن خواست‌های مردم کردستان در یک قالب «حزبی»، یکی دیگر از ویژگی‌های مهم جمهوری کردستان در آن عصر به شمار می‌آید

است که به عنوان یک اصطلاح مدرن، معرف اجتماعی از انسان‌هاست که خود را به عنوان یک هویت متمایز در قالب یک واحد سیاسی، یک مکان جغرافیایی و یک فرهنگ متمایز تعریف می‌کند.

ویژگی سوم «جمهوری کردستان» را در نقش «قاضی محمد» می‌توان جست. قاضی محمد اگر چه شخصیتی مذهبی با پایگاه نیرومند خانوادگی است و بسیاری نقش «مذهبی - کاریزمایی» برای به اوج نشستن او تعریف می‌کنند، اما نمی‌توان نقش «اقتدار عقلائی» او را در خودآگاهی، جهت‌یابی معین، هماهنگی، سازمان‌یابی ادراکات و به بار نشان دادن آن در یک ساخت پراکنده به نام «جمهوری کردستان» نادیده انگاشت.

ویژه‌تر آن‌که برجستگی دینی و خانوادگی به مدد «عقلانیت» رهبری در می‌آیند که مردمی با تعلقات نیرومند عشیره‌ای و بعضاً مرکزگرا را به گردهمایی در یک مجمع فراخوانده و با بازشناسی و باز تولید «هویت»، به آنها روحیه و احساس «ما بودن» می‌بخشد، «ما» می‌ی که در نهایت وظیفه‌ی تبلور و تجلی ارزش‌ها را به آحاد می‌بخشد و به مثابه «ایدئولوژی ملی»، هویت و شخصیت یک ملت را نشان می‌دهد.

ویژگی بعدی «جمهوری کردستان»، فراهم آمدن شرایط مناسب برای دوران گذار از یک ساخت سنتی به یک ارگانیزاسیون «مدرن» است. پدید آمدن «کومله ژک» یا جمعیت تجدید حیات کرد متأثر از «حزب هیوا» در کردستان (عراق) و ساخت پنهانی آن به صورت یک تشکیلات سری با محوریت قرار دادن «کرد بودن» و در ادامه تغییر ساخت به «حزب دمکرات کردستان» با چهارچوب‌های کاملاً معین «حزب مدرن» و قرار گرفتن خواست‌های مردم کردستان در یک قالب «حزبی»، یکی دیگر از ویژگی‌های مهم جمهوری کردستان در آن عصر به شمار می‌آید.

دیگر ویژگی جمهوری کردستان، طرح خواست‌های مدرن در دوره‌ای از زمان و در یک جغرافیای مکانی است که اساساً نه «جمهوریت»

را بر می‌تابد و نه دموکراسی را. طرح موضوعیت «جمهوریت» در کنار مفهوم واژه‌ی «دموکراسی» در کشوری که فره ایزدی و شاه - خدایی در تار و پود اندیشه‌ی حکومتی آن تنیده شده است، بدعتی مبارک بود که بن‌مایه‌های اولیه‌ی تغییر ماهیت این ساخت و شکستن ساختار ذهنی ناخودآگاه مردم را نوید بخشید و اندیشه‌ی انسان شرقی را به سوی «مردم‌باوری» - و نه فره ایزدی - سوق داد.

تلاش برای استقرار آموزش مدرن در مناطق تحت حکومت، اجرایی ساختن نظام دادگستری، گذار از عشیره‌نگری و طایفه‌گرایی به سوی کردباوری ملی، گذار از اختلافات و تبعیضات آیینی به سوی پذیرش چند مذهبی و تکررگرایی، اتحاد استراتژیک با آذری‌ها و تصویب موافقت‌نامه‌های حمایت از اقلیت‌ها در حوزه‌ی حاکمیت، استقرار نظام امنیتی مدرن، مطبوعات و نشریات کاملاً آزاد و تلاش برای گسترش چاپ و نشر، آموزش زبان کردی

اهمیت دادن «جمهوری کردستان» به مسأله‌ی زنان و تعیین کمیته‌ی ویژه‌ی برای پرداختن به امور زنان با نظارت مستقیم شخص «قاضی محمد» - آن هم در عصری که هویت زن به عنوان یک انسان، در خاورمیانه برای حکومت‌های وقت ناشناخته بود - از «قاضی محمد» و «جمهوری کردستان» و «جمهوری کردستان» الگویی برای «رهبری» و «حاکمیت» می‌سازد

به عنوان زبان رسمی و سایر زبان‌های مورد گویش در کردستان، تأسیس رادیو کردستان و تبلیغات همه‌سویه برای تأمین دموکراتیک نیازهای فرهنگی، آموزشی و سیاسی در همه‌ی حوزه‌ها در کنار تلاش برای پراکنده کردن اهداف دموکراتیک در حوزه‌ی حکومتی کردستان، از دیگر ویژگی‌های برجسته‌ی این دوران به شمار می‌آیند.

در حوزه مطبوعات و آنچه به صورت «شهودی» از مجلاتی چون «نیستمان»، «هاواری کورد»، «هاواری نیستمان»، «کوردستان»، «هه‌لاله» و... می‌توان استنباط نمود، تأکید بر حق تعیین سرنوشت برای ملت‌ها، حق استقلال ملت‌ها، تلاش برای پدید آوردن نهضت روشنگری برای ملت کرد، خیزش فرهنگی ملت کرد، صلح و دموکراسی برای جهان، ورود به حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی و تعدیل نگاه‌های عشیره‌ای، قومی و مذهبی است که به وضوح قابل شناسایی و قابل استناد است.

اهمیت دادن «جمهوری کردستان» به مسأله‌ی زنان و تعیین کمیته‌ی ویژه‌ی برای پرداختن به امور زنان با نظارت مستقیم شخص «قاضی محمد» - آن هم در عصری که هویت زن به عنوان یک انسان، در خاورمیانه برای حکومت‌های وقت ناشناخته بود - از «قاضی محمد» و «جمهوری کردستان» الگویی برای «رهبری» و «حاکمیت» می‌سازد که با رجوع به آن می‌توان بر بسیاری از اصول دموکراتیک مورد توافق امروز جامعه‌ی جهانی دست یافت.

منابع:

- ۱) قاضی محمد و جمهوری در آینده استناد، بهزاد خوشحالی، ۱۳۸۰
  - ۲) ویلاک نظریه‌های ناسیونالیسم، بهزاد خوشحالی
  - ۳) ناسیونالیسم دموکراتیک و دموکراسی چند فرهنگی، کتاب الکترونیک، بهزاد خوشحالی
- نشریه‌ی کوردستان / دانشگاه کردستان / اردیبهشت ۸۷

بالکان دریایی قرن ۲۱؟

ترجمه: رضا فتح‌الله‌نژاد

سایت «سیاست خارجی» مقاله‌ای تحت عنوان «بالکان دریایی قرن ۲۱» به قلم «کیون کود» منتشر کرده است. نویسنده به طور مفصل به موضوع روابط سیاسی و اقتصادی کشورهای آسیای شرقی، مناقشات میان آنان و مخاطرات پیش روی آینده‌ی روابطشان می‌پردازد. او در ابتدا می‌نگارد: در آسیای شرقی، دوران عادی‌ای در جریان نیست. به دلیل کشمکش‌های از ادعاهای ارضی در دریاهای شرق و جنوب چین ناشی می‌شود، منطقه بیشتر و بیشتر شبیه به نمونه‌ی دریایی بالکان در قرن گذشته است - خطری در آب. احساسات ملی در منطقه برجسته شده و فضای سیاسی داخلی به سطح رویکردهای ستیزه‌جویانه تنزل یافته است. روابط میان چین و ژاپن از سال ۱۹۷۲ بدین سو، که روابط دیپلماتیک میان آنان به حالت عادی درآمد، در حال حاضر به کمترین سطح خود کاهش یافته است و به نحوی چشمگیر موجب کاهش روابط بازرگانی و سرمایه‌گذاری دوجانبه شده است و نیز موجب شده حکومت‌های منطقه نرخ رشدشان را با هشدارهای بیشتری نمایش دهند. روابط میان چین و ویتنام و چین و فیلیپین به نحو قابل توجهی مختل شده، این در حالیست که نهادهای اصلی منطقه‌ای همچون انجمن ملت‌های آسیای جنوب شرقی (ASEAN) به دو جبهه‌ی مخالف یکدیگر تقسیم شده‌اند و این شکاف روز به روز وسیعتر می‌شود. از لحاظ مسائل امنیتی، وضعیت منطقه از پاییز «سایگون» در ۱۹۷۵ بدین سو، از هر زمانی شکننده‌تر است.

نویسنده در پاراگراف‌های بعدی، به اهمیت ژئوپولیتیک مناطق مورد مناقشه از لحاظ اقتصادی و از لحاظ نظامی می‌پردازد و موضوع هژمونی آمریکا در برابر چین در این مناطق را مطرح می‌کند. او می‌گوید اگر چه از سویی، رویکرد جهانی شدن موجب افزایش سطح بازرگانی مشترک تا ۶۰ درصد شده است. اما از دگر سوی، افزایش هزینه‌های نظامی این کشورها در سالهای اخیر موجب کاهش تأثیرات این بازرگانی منطقه‌ای از لحاظ رشد اقتصادی شده است.

او به جزئیات اقدامات تنش‌زدایانه‌ی اخیر ژاپن و پاسخ مثبت چین می‌پردازد، اما ادعا می‌کند که استراتژی‌های درازمدت باز هم کمافی‌السابق باقی مانده‌اند. کشف منابع نفتی و گازی مسأله را بغرنج‌تر کرده است. نویسنده در آخرین پاراگراف می‌نویسد: «ممکن است سیاستمداران بتوانند اجازه دهند که رویدادها در مسیر کنونی در حرکت باشند، همانند آنچه که یک قرن پیش اتفاق افتاد» و سپس با اشاره به بخشی از کتاب «سلیپ واکر» تحت نام «چگونه اروپا در ۱۹۱۴ درگیر جنگ شد» و اشاره به تأثیر مسأله‌ی بالکان بر شروع جنگ جهانی اول، «تقابل روزافزون در مناطق دریایی جنوب و شرق چین» را به نمونه‌ی بالکان نزدیک می‌بیند.

پیامدهای انتخابات اسرائیل در خاور میانه

معتصم نورانی
ترجمه: سلام اسماعیل پور

پارلمان اسرائیل "کنست" از ۱۲۰ کرسی تشکیل شده است. یک حزب یا ائتلافی از احزاب در صورتی قادر به تشکیل کابینه خواهد شد که بتواند از نیمی از کرسی‌های پارلمان را به خود اختصاص دهد. اما در تاریخ ۶۴ ساله این کشور، یعنی از سال ۱۹۴۸ به این سو، تاکنون هیچ حزبی نتوانسته است به تنهایی کابینه را تشکیل دهد. از سال ۱۹۹۰ به این سو، در بسیاری از مواقع احزاب دچار شکاف شده‌اند و پارلمان دوره‌ی ۴ ساله‌ی خویش را به پایان نرسانده و ناگزیر به برگزاری انتخابات پیش از موعد مقرر برگزار شده‌اند. در عرف سیاسی اسرائیل این امری کاملاً عادی بود که انتخابات این بار نیز ۱۰ ماه زودتر از موعد مقرر برگزار شود. اغلب محققان سیاسی بر این باورند که این مسأله نشان‌دهنده‌ی زیرکی نتانیاهو برای کسب کرسی‌های بیشتر در انتخابات پارلمانی این بار برای رهبری کشور بوده است.

اگر چه در انتخابات سال ۲۰۰۹، احزاب مذهبی و راست‌گرایان، اکثریت کرسی‌های پارلمان این کشور را به خود اختصاص دادند و بنیامین نتانیاهو که در آن زمان رهبر اپوزیسیون بود، توانست ائتلافی از احزاب راست‌گرا همانند "لیکود، اسرائیل خانه‌ی ما"، احزاب مذهبی از قبیل "شاس"، "خانه‌ی یهود"، "یهودیت تورات متحد" و حزب "چیکرای" "گارگر" ایجاد نموده و کابینه‌ی خود را تشکیل دهد، در این ائتلاف اگر چه بر سر بسیاری از مسائل مهم همانند امنیت ملی، فرایند صلح اسرائیل و فلسطینی‌ها، مسأله‌ی اتمی ایران، جدایی دین از سیاست و دموکراسی اختلاف نظر بود، با این حال، اتحاد چشمگیری به‌ویژه در رابطه با ایران و برنامه‌ی اتمی آن در میان آنان برقرار بود.

انتخابات اسرائیل این بار در شرایطی برگزار می‌شود که تنش‌ها در منطقه‌ی خاورمیانه تشدید شده و بر عمق بحران‌ها افزوده شده است، ایران نیز علیرغم تحریم‌های اقتصادی شدید، وضع ناپسندانگیزی و فشار روزافزون بین‌المللی، همچنان بر تداوم سیاست‌های خویش و برنامه‌ی اتمی‌اش اصرار می‌ورزد، اوضاع در سوریه، همسایه‌ی شمالی اسرائیل نیز روزبه‌روز بدتر می‌شود، بحران اسرائیل و فلسطین همچنان به قوت خود باقی است و محور به اصطلاح "مقاومت" همچنان اسرائیل را تهدید می‌کند.

در انتخابات امسال اگر چه حزب "لیکود" کرسی‌های زیادی را از دست داد، با این حال همچنان به عنوان قوی‌ترین نیروی سیاسی اسرائیل در عرصه باقی ماند. به دنبال پایان یافتن انتخابات و اعلام نتایج آن، بنیامین نتانیاهو با کسب بیشترین کرسی‌ها در پارلمان اسرائیل، پیروزی خود و حزب متبوعش را اعلام نموده و به هواداران خود تبریک گفت و برای سومین بار در سمت خود به عنوان نخست‌وزیر اسرائیل باقی ماند. به گزارش "رویترز"، حزب نتانیاهو ۳۱ کرسی از ۱۲۰ کرسی "کنست" را از آن خود کرد و پیشاپیش تمامی احزاب قرار گرفت، همان‌گونه که برای خیلی‌ها از ابتدا مشخص بود که "لیکود" برنده‌ی انتخابات خواهد بود.

بدین ترتیب، بنیامین نتانیاهو ۶۳ ساله، نخست‌وزیر اسرائیل با مشکلات داخلی و خارجی عیدیه‌های رویه‌روست که اهم آن را می‌توان مسأله‌ی ایران و سلاح هسته‌ای دانست.

نتانیاهو یک بار دیگر بر (لزم پیشگیری از) برنامه‌ی اتمی ایران تأکید نموده و اظهار داشت، به هیچ عنوان اجازه نخواهد داد که ایران به سلاح اتمی دست یابد و به شدت با این مسأله برخورد خواهد کرد.

وی همچنین روز یکشنبه ۸ بهمن ماه، در جلسه‌ی کابینه اظهار داشت: "ایران می‌خواهد هولوکاست دیگری علیه یهودیان

انجام دهد". نخست‌وزیر اسرائیل در ادامه‌ی سخنانش افزود: "ضدیت یهود و یهودیت تاکنون در جهان به پایان نرسیده است، نه تنها برخی‌ها آرزوی نابودی اسرائیل را در سر می‌پروراند، بلکه در میان کشورهای بزرگ نیز این طرز فکر، رواج چشمگیری دارد".

وی سپس به سخنان احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور ایران اشاره نمود که از تربیون سازمان ملل متحد به انکار هولوکاست پرداخت و افزود: "در همین رابطه، خود را برای هولوکاست دیگری آماده نموده‌اند تا اسرائیل را از روی نقشه‌ی جغرافیا محو نمایند و دولت یهود را از بین برده و یهودیت را محو نمایند. آنان در تلاش مستمر برای دستیابی به سلاح هسته‌ای هستند، زیرا هدف آنان، نابودی و محو اسرائیل است، لیکن ما این تهدیدات را متوقف خواهیم ساخت، این هدف اصلی دولت من و هدف اصلی ملت ماست".

نتانیاهو افزود: "با گذشت تنها چند دهه از هولوکاست، تغییری در اراده‌ی نابودی یهودیان حاصل نشده، اما آنچه که تغییر نموده، قدرت و توان یهودیان برای دفاع از خویش است که آمادگی ما اقدام عملی را ایجاد می‌کند و اگر یهودیان خود به دفاع از خویش برنخیزند، هیچ کس از آنان دفاع نخواهد کرد".

در حالی که نتانیاهو می‌گوید، ایران در حال زمینه‌سازی برای اکتاب هولوکاستی دیگر است و از تهدیدات سلاح اتمی ایران سخن می‌راند، روز پنجشنبه‌ی گذشته، سناتور جان کری در جلسه‌ی مجلس سنای آمریکا اظهار داشت: "آمریکا به مهار برنامه‌ی اتمی ایران قناعت نخواهد کرد، بلکه به هیچ عنوان اجازه نخواهد داد که ایران به سلاح اتمی مجهز شود".

یهودبیاراک، وزیر دفاع اسرائیل نیز اواخر هفته‌ی گذشته در گفتگویی با وبسایت آمریکایی "دبلی بست" گفت: "آمریکا طرح‌های نظامی خاصی برای حمله به ایران به عنوان آخرین راه‌حل برای پیشگیری از جنگ افروزی‌های ایران تهیه نموده است". وی همچنین اظهار داشت: "طرح‌های نظامی آمریکا علیه ایران از نوع لیزری است، شاید آمریکا این بار همانند دو جنگ عراق و افغانستان عمل نموده، بلکه به گونه‌ی دیگر و با اتخاذ تاکتیکی متفاوت وارد عمل شود". وی همچنین افزود: "با این حال، تحریم‌های اقتصادی شدید باید ادامه یابد و صادرات و واردات این کشور به طور کامل متوقف گردد، ضمن اینکه حمله نظامی نیز باید همچنان در دستور کار باشد، زیرا این قانون رژیم‌های دیکتاتور است که برایشان مهم نیست مردم گرسنه باشند یا از خاورمیانه، بلکه در تمامی نقاط جهان است،

گرسنگی بمیرند". در چند روز اخیر، هم رئیس‌جمهور اسرائیل و هم هنری کسینجر، وزیر خارجه‌ی اسبق آمریکا به ایران هشدار دادند که نه اسرائیل و نه آمریکا اجازه نخواهند داد که ایران به جنگ‌افزار اتمی دست یابد، اسرائیل نیز پس از تشکیل کابینه‌ی جدید، خود را برای تمامی تحولات آینده‌ی منطقه‌ی خاورمیانه آماده نموده و با برنامه‌ی جدیدی به میدان خواهد آمد.

کارشناس و کارگر تأسیسات مزبور در دالان‌های آن محبوس شده و قادر به خروج از آن نیستند، اگر چه مقامات ایرانی وقوع چنین انفجاری را رد می‌کنند، اما نکته‌ی بسیار حائز اهمیت است.

www.washingtonpost.com
www.wj.com

اتمی وارد نموده و هم‌اکنون بیش از ۲۸۰

تلاش ایران برای حفظ بشار اسد

شهاب خالدی
ترجمه: سلام اسماعیل پور

بشار اسد به بهانه‌ی وجود شمار زیادی از گروه‌های اسلامی تندرو از قبیل القاعده در میان مخالفان و در صفوف ارتش آزاد، مردم کشورش را بیرحمانه سرکوب می‌کند. غربی‌ها نیز که مدعی نبرد با تروریسم در منطقه و تلاش برای استقرار امنیت و آرامش در خاورمیانه و دمکراتیزه نمودن این منطقه هستند، هنوز ورود جدی به این مسأله را به مصلحت خود نمی‌بینند زیرا معلوم نیست که آینده‌ی سوریه پس از سقوط این رژیم به چه سمت و سویی خواهد رفت.

گروه اسلامگرای اخوان المسلمین که در دوران حافظ اسد به شدت سرکوب شد، هم‌اکنون از چندین کرسی در ائتلاف مخالفان بشار اسد برخوردار است و بر اساس گزارش برخی منابع، از جانب بعضی از کشورهای منطقه مورد حمایت مادی و نظامی قرار گرفته و به نظر می‌رسد که در آینده‌ی سوریه نیز همانند کشور مصر، نقش مؤثری در عرصه‌ی معادلات سیاسی ایفا نمایند.

همچنین از حضور القاعده در میان نیروهای ارتش آزاد سخن می‌رود، لیکن با توجه به اینکه جانشینان از صفوف ارتش بشار اسد و مردم عادی سوریه، بخش چشمگیری از ارتش آزاد را تشکیل داده‌اند، به نظر نمی‌رسد که حضور اعضای القاعده در صفوف ارتش آزاد سوریه آنچنان چشمگیر باشد که بتواند تغییری در معادلات سیاسی ایجاد نماید.

رژیمی همانند ایران نیز که خود منشأ آشوب، اختلال و تروریسم، نه تنها در خاورمیانه، بلکه در تمامی نقاط جهان است،

اسلامی در سوریه قدرت را به دست خواهند گرفت یا نه؟ لیکن آنچه بدیهی به نظر می‌رسد، این است که اغلب کشورهای منطقه جمهوری اسلامی ایران را خطرناک‌ترین رژیم منطقه برای امنیت کشور خود تلقی می‌کنند و نیز مقامات بلندپایه‌ی این کشورها و جریانات مختلف حاکم بر آنها، علناً از دخالت‌های رژیم ایران در امور داخلی کشورهايشان سخن گفته و این رژیم را تهدیدی جدی برای امنیت کشورهايشان خوانده‌اند. به همین دلیل نیز این قبیل تلاش‌های ایران راهی به جایی نخواهد برد و به نظر نمی‌رسد که رژیم ایران نیز با در پیش گرفتن چنین سیاستی قادر به جلوگیری از سرنگونی حکومت بشار اسد باشد و پس از سرنگونی بشار اسد نیز به نظر نمی‌رسد هر رژیمی که بر سر کار بیاید، بیش از بشار اسد سوریه را ویران و مردم آن را کشتار نماید و در انجام چنین جنایاتی از حمایت جمهوری اسلامی نیز برخوردار باشد.

اکنون به خود آمده و به تبلیغات شدیدی دست زده و به کشورهای منطقه درباره‌ی خطر روی کار آمدن چنین گروه‌هایی هشدار می‌دهد که گویا در صورت سرنگونی بشار اسد، این گروه‌ها منطقه را تبدیل به عرصه‌ی اقدامات تروریستی و اخلاک‌گرانه‌ی خود خواهند نمود.

رژیمی که انقلاب علیه دیکتاتوری در کشورهای مصر و لیبی را "بیداری اسلامی" می‌نامد، اینک مردم به پا خاسته علیه رژیم بشار اسد را فریب خورده و عامل بیگانه و تروریست خوانده و قصد دارد با این سیاست فریبکارانه‌ی خود، کشورهای منطقه را از حمایت مخالفان بشار اسد برحذر دارد.

سؤالی که در اینجا مطرح می‌گردد، این است که آیا هر رژیمی که در سوریه روی کار بیاید، از رژیم ایران خطرناک‌تر خواهد بود و خواهد توانست همانند رژیم ایران امنیت منطقه را به خطر بیندازد؟

در حقیقت برای تمامی کشورهای منطقه هنوز نامشخص است که آیا گروه‌های تندرو

مسأله جوانان و کنگره پانزدهم حدکا

فواد خاکی بیگی
ترجمه از کردی: زریان

کنگره پانزدهم حزب دمکرات کردستان ایران با نام کنگره "د. صادق شرفکندی" و با شعار "تلاش برای اتحاد در راه پیروزی" در شهریورماه سال ۱۳۹۱ برگزار و با موفقیت به کارهای خویش پایان داد. آنچه که در بحث این بار "از دیدگاه کنگره" مورد بحث قرار می‌گیرد و تلاش می‌شود که از زاویه‌ای متفاوت کار کنگره مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، صحبت در مورد جوانان و نقش آنها از دیدگاه کنگره حزب دمکرات می‌باشد.

اهمیت دادن به قشر جوان جامعه از سوی حزب دمکرات کردستان ایران امری تازه نیست و در واقع از همان بدو تأسیس این حزب و بعد از آن در جمهوری کردستان، نخستین سیستم سیاسی کردی در شکل جمهوری، این مسأله به عنوان یکی از مباحث نشست‌ها و جلسات سیاسی این حزب مطرح بود.

بر طبق آخرین آمار از جمعیت ایران، اکثریت جمعیت ۷۰ میلیونی در ایران را جوانان تشکیل می‌دهند و بر این اساس، ایران به کشوری جوان شناخته شده است. بدین معنا، اهمیت دادن به این قشر مهم از جامعه ایران و کردستان به عنوان نیروی فعال در حزب دمکرات کردستان ایران، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده و به عنوان نیروی قدرتمند در تغییر و تحولات اجتماعی، برنامه‌ی ویژه‌ای برای آن تدوین شده است.

تأسیس اتحادیه‌ی جوانان دمکرات کردستان ایران در جمهوری کردستان، تحت رهنمودهای رهبری حزب دمکرات و به ویژه، قاضی محمد به عنوان رئیس جمهوری کردستان و نفر نخست حزب دمکرات کردستان،

اولین جرعه‌های اهمیت دادن به این قشر مهم جامعه کردستان بود که با حمایت از مشارکت سیاسی و اجرایی و آماده‌سازی آنها برای آینده، آنها از هیچ گونه همکاری با آنان دریغ نمودند.

جوانان جامعه کردستان، با درک این واقعیت، در تمام مراحل مبارزات جنبش ملی - دمکراتیک مردم کردستان، به رهبری حزب دمکرات، با توجه به تمام فراز و نشیب‌ها و موانع و مشکلات، مشارکت فعالانه‌ای داشته‌اند و وفاداری خویش را در این مکتب مقدس ابراز داشته‌اند.

شهادت هزاران جوان میهن‌دوست و متعهد کردستان، از آغاز تأسیس حزب دمکرات تا جنبش مسلحانه‌ی سالهای ۴۶-۴۷ خورشیدی و انقلاب ملیتهای ایران و مبارزات مسلحانه از افتخارآمیز علیه رژیم ارتجاعی جمهوری اسلامی، بیانگر حقانیت این مسأله‌ی غیر قابل انکار است.

نقش جوانان دمکرات کردستان ایران به طور کلی و در جریان پانزدهمین کنگره‌ی حزب دمکرات، مختصراً و به صورت ذیل مورد اشاره قرار می‌گیرد:

- (۱) اهمیت ویژه به جوانان در گزارش کمیته‌ی مرکزی حزب دمکرات
- (۲) پشتیبانی بی‌نظیر از مطالبات و خواست‌های جوانان به عام و به ویژه، اتحادیه‌ی جوانان دمکرات کردستان ایران
- (۳) زمینه‌سازی برای بر عهده گرفتن مسئولیت در سطح عالی رهبری در حزب دمکرات
- (۴) تدوین برنامه‌ی مناسب برای توسعه و پیشرفت جوانان با توجه به وضعیت و شرایط کنونی

A. اهمیت ویژه به جوانان در گزارش کمیته‌ی مرکزی حزب دمکرات:

در گزارش کمیته‌ی مرکزی منتخب کنگره‌ی چهاردهم حزب که بعد از بررسی و تحلیل تمامی جوانب آن با رأی اکثریت نمایندگان کنگره به تصویب رسید و در واقع سیاست و برنامه‌ی چهار سال آینده بعد از کنگره‌ی پانزدهم حزب دمکرات بود و رهبری حزب ملتزم به اجرای آن، گردید اهمیت ویژه‌ای به قشر جوانان داده شد و از جوانب گوناگون و آسیب‌شناسی مشکلات و مسائل جوانان سراسر ایران و به‌ویژه جوانان کردستان، بر آن است که علاوه بر روشنگری، برای از بین بردن آن مشکلات تلاش کند.

کنگره‌ی پانزدهم حزب دمکرات می‌کوشد با خوانشی واقع‌بینانه و با تغییراتی بنیادین از جهانی‌شدن و مدرنیته تا انقلاب اطلاعاتی و ... مسائل و مشکلات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و ... جوانان را ارزیابی و بر طبق آخرین آمارها، تلاش نموده است تا راه‌حلی مناسب برای ریشه‌کن نمودن هر مسأله و مشکلی تعیین بیاورد.

B. پشتیبانی بی‌نظیر از مطالبات جوانان و به‌ویژه اتحادیه جوانان دمکرات کردستان ایران:

کنگره پانزدهم حزب دمکرات کردستان ایران با احترام به مطالبات جوانان ایران و علی‌الخصوص جوانان کردستان نگریده، ولی آنچه که نزد کنگره قابل تأمل بود، این نکته بود که نمی‌توان و نبایستی هیچ موقع مبارزه برای تحقق حقوق صنفی و انعکاس مطالبات اقشار جامعه در شرایط کنونی جامعه‌ی ایران، که مبارزه برای نیل به آزادی و رعایت حقوق بشر از

اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، نادیده گرفته شود.

جامعه‌ی ایران به عنوان جامعه‌ای متکثر و کثیرالمله، مبارزه برای تحقق دمکراسی و حقوق ملی بایستی در اولویت نخست تلاش و مبارزه قرار گیرد، بدین علت که تا آن زمان که حقوق ملی جوانان کرد متحقق نشود و دمکراسی استقرار نیابد، تحقق مطالبات صنفی بسیار دشوار است. ولی سوای این‌ها، کنگره پانزدهم، حمایت از جوانان و به‌ویژه اتحادیه جوانان را رسالت بی‌چون و چرای حزب دمکرات می‌داند.

C: زمینه‌سازی برای برعهده‌گرفتن مسئولیت در سطح عالی رهبری حزب دمکرات:

واقعیتی غیر قابل انکار است که هر جنبش آزادیخواهانه‌ای در این جهان گسترده و وسیع بدون زمینه سازی برای بر عهده گرفتن مسئولیت و مدیریت از سوی نیروی جوان و نسل نو، قادر نیست به کار و مبارزه‌ی خویش ادامه دهد، به حق در این راستا و به ویژه بعد از کنگره‌ی ۱۳، حزب دمکرات کردستان ایران گام‌های اساسی را برداشته و افراد مجرب و رهبری حزب نقش محوری را ایفا نموده‌اند.

طی کنگره‌ی اخیر و به‌ویژه در کنگره‌ی ۱۵، زمینه برای جمع‌آوری جوانان فراهم شد که با کسب رأی اعتمادی از سوی کنگره، در بالاترین سطح رهبری قرار گیرند و دبیر اتحادیه‌ی جوانان به صورت مستقیم به عنوان عضو علی‌البدل کمیته‌ی مرکزی انتخاب شود. بدون شک، اگر احساس مسئولیت و به آینده‌نگری راجع به آینده‌ی حزب و تداوم مبارزه توسط افراد با تجربه عضو رهبری حزب و

اعضاء کنگره نمی‌بود، اجرایی نمودن چنین اقداماتی کاری سهل و آسان نبود.

D: تدوین برنامه‌ی مناسب برای توسعه و پیشرفت جوانان با توجه به وضعیت و شرایط کنونی:

کنگره‌ی پانزدهم حزب دمکرات در پایان کار خویش، پیام ویژه‌ای برای دانشجویان و جوانان داشت، کنگره‌ی حزب با توجه به درک نقش جوانان در پیشبرد جنبش، در پیام خویش علاوه بر تقدیر از مبارزات جوانان، اهمیت بیشتری به این قشر داده است. علاوه بر آنکه در پیام خویش مبارزات جوانان را مهم دانسته، تصحیح می‌نماید که حزب دمکرات کردستان ایران به مقتضای امکانات خویش، از چنان پتانسیل و توانایی‌ای برخوردار است که با توجه به تغییر و تحولات کنونی نه تنها حامی جوانان در درون حزب دمکرات کردستان بلکه بنا به رسالت تلاش و مبارزات خویش، پشتیبان تمامی جوانان در سراسر کردستان و ایران باشد.

در پایان آنچه که بایستی خاطر نشان کنیم، برنامه‌ای است که برای تحقق حقوق و مطالبات جوانان توسط کنگره‌ی پانزدهم حزب دمکرات کردستان ایران تعیین و تدوین شد که جوانان را بیشتر ملتزم می‌کند که فعالانه‌تر در جنبش ملی دمکراتیک مردم کردستان که تاکنون نیز فعال بوده‌اند، مشارکت کنند و برای محکوم نمودن سیاست‌های ضد بشری جمهوری اسلامی ایران به هر طریق ممکن تلاش کنند.

در راستای همکاری بیشتر نیروهای دمکرات و مترقی ایران بکوشیم

گفتگوی مستقیم ایران و آمریکا

فاتح صالحی

وضعیت رژیم جمهوری اسلامی در شرایط کنونی، بدون هیچ شک و تردیدی از تمامی برهه‌های زمانی پیشین حساس‌تر و خطرناک‌تر است. حساس به این دلیل که در حال حاضر تحریمها فشاری همه‌جانبه را به رژیم وارد آورده و دستگاه اجرایی ایران را در داخل و دستگاه دیپلماسی آن را در روابط خارجی دچار مشکلات عمیق و اساسی کرده است و بر خطر به این جهت که، احتمالاً بر اساس آخرین گزارش‌های موجود پیرامون دستیابی ایران به سلاح اتمی، رژیم جمهوری اسلامی در مدت زمانی نه‌چندان دور اولین بمب اتمی خود را تولید نماید و امنیت جهانی را به کلی و امنیت منطقه را به ویژه مورد تهدید و خطر قرار دهد.

در این شرایط، اولین احتمالی که مطرح خواهد بود، احتمال گفتگوی مستقیم جمهوری اسلامی و آمریکا است که با روی کار آمدن جان کری به عنوان وزیر امور خارجه ایالات متحده آمریکا در روزهای اخیر به بحث مطبوعات و رسانه‌ها تبدیل شده است.

این احتمال یعنی مذاکرات ایران و آمریکا شاید مسأله‌ی تازه‌ای نباشد، اما تا به امروز به دلیل موانع موجود، به طور جدی مطرح نشده است، این نیز به خواست‌ها و انتظارات دو کشور از یکدیگر بر می‌گردد. مهمترین بحثی که ممکن است در این گفتگوها مطرح شود، مسأله‌ی هسته‌ای جمهوری اسلامی و تهدیدات ایران هسته‌ای برای جهان و منطقه خواهد بود که به گفته‌ی مسئولان غربی و آمریکایی، آنها خواهان گفتگو با یک ایران هسته‌ای نیستند، بلکه از تمامی راه‌ها در تلاشند که مانع از ظهور یک ایران مسلح به بمب اتمی شوند. اما مسأله‌ی اصلی که شاید مانع به تمر نشستن این گفتگوها باشد، خواست‌ها و مطالبات غرب و آمریکا درباره‌ی تعلیق همیشگی فعالیتهای هسته‌ای ایران است که احتمالاً مقاصد نظامی داشته و جهت دستیابی به بمب اتمی از یک سو و از سوی دیگر پافشاری ایران بر غنی سازی اورانیوم و ادامه دادن به فعالیتهای اتمی خود باشد. هر چند مقامات جمهوری اسلامی با دیدی تردید به این گفتگوها می‌نگرند و در نظر آنان، غربی‌ها این مسأله را فرصتی می‌دانند تا جمهوری اسلامی از خواست‌ها و مطالبات خویش عقب‌نشینی نماید و به امکانی برای به زانو درآوردن ایران میل گردد. از همین رو رهبر جمهوری اسلامی آشکارا این بحث را به میان می‌آورد که توقف و تعلیق فعالیت‌های اتمی ایران تنها بهانه‌ای برای مقابله با ایران و تغییر نظام ولایت فقیه در این کشور است.

به همین دلیل، انتظار نمی‌رود که احتمال گفتگوی مستقیم ایران و آمریکا در کوتاه‌مدت و درازمدت بتواند دستاورد مثبتی برای استقرار آشتی و دمکراسی در منطقه و داخل ایران داشته باشد، زیرا مهمترین پیامد در صورت عقب‌نشینی ایران پیرامون مسأله اتمی می‌تواند زمینه‌ساز و هموارکننده‌ی عقب‌نشینی‌های دیگر جمهوری اسلامی در زمینه‌های گوناگون باشد که ستون‌های این رژیم بر آنها استوار است و این به معنای تهی شدن جمهوری اسلامی از ماهیت و موجودیت خود خواهد بود.

مکیدن انگشت و تأثیر آن بر چانه‌ی کودکان

مربع‌های یخی که بسیاری بر این باورند که هیچ ضرری ندارد، تأثیرات زیادی بر روی دندان کودکان می‌گذارد و روپوش دندان‌ها را از بین می‌برد و در هنگام خوردن غذای گرم یا سرد، باعث آزار ناگهانی آنها می‌شوند.

پزشکان می‌گویند که مکیدن انگشتان باعث جلو آمدن لب بالایی و ایجاد فاصله در بین دندان‌ها بر روی شکل چانه و حتی صحبت کردن و زبان می‌شود.

بعضی از عاداتهای بد کودکی هستند که تأثیر بدی بر روی سلامتی دندان‌ها و دهان می‌گذارند و عادت بد مکیدن انگشتان که تا سنین بزرگسالی ادامه می‌یابد، اگر ترک نشود، مشکلات زیادی برای انسان‌ها ایجاد می‌کند.

طی سال‌های گذشته که اهمیت دادن هرچه بیشتر به دهان و دندان کودکان افزایش یافته است، آگاه نمودن کودکان از زیان‌های این کار به وظیفه والدین آنها تبدیل شده است.

سهم گوگل در بازار موتورهای جستجوگر تنزل کرد

جستجوگرها را به خود اختصاص داده است. این کمترین سهم گوگل طی پنج سال گذشته از موتورهای جستجوگر در فضای مجازی بوده است.

در مقابل، سهم موتورهای جستجوگر بانگ، یاهو و آسک از این امر افزایش یافته است. روزنامه "دیلی تلگراف" به نقل از جیمز مورای، مدیر تکنولوژی دیجیتال کمپانی "اکسپریانمارکت" می‌نویسد که موتور جستجوگر گوگل هنوز از لحاظ استفاده رتبه نخست را در جهان داراست و هفت برابر دیگر موتورهای جستجوگر کاربر دارد.

وی همچنین افزود که به کارگیری ماشین‌های دیگری همچون بانگ بر روی موبایل‌های مایکروسافت و کامپیوترهای تابلویی توسط شرکت‌های برنامه‌ساز بر افزایش سهم جهانی آنها از جستجو در اینترنت تأثیر داشته است.

گزارش‌های منابع مختلف حاکی از آن است که سهم گوگل در بازار موتورهای جستجوگر بر روی شبکه‌های اینترنتی به میزان ۳ درصد تنزل یافته است.

دومینیک سانپوی، مدیر کاربری شرکت "کانتار" گفت: سیستم راه‌اندازی اندروید در گوگل در سال ۲۰۱۲ در صدر لیست کاربران قرار داشت، ولی رشد آن در سال گذشته و به علت کاهش خریداران گوشی‌هایی که با این سیستم کار می‌کنند، نسبت به سال گذشته کاهش یافته است.

در مقابل، موبایل "فونویندوز" مایکروسافت در اروپا و به‌ویژه در بریتانیا و ایتالیا رشد چشمگیری داشته و توانسته است ۵٫۹ درصد بازار جهانی را تسخیر نماید.

در زمینه جستجو، سهم گوگل به زیر ۹۰ درصد کاهش یافته و ۸۸ درصد سهم

کم‌خوابی تأثیر زیادی بر هضم غذا دارد

دنبال داشته باشد.

فیزیکی گفت؛ اگر کم‌خوابی موقتی باشد، بدن قادر است بر آن غلبه کند، ولی اگر این امر تداوم داشته باشد، می‌تواند مشکلات زیادی را به

که در روزهای عادی کمتر از ۵ ساعت خواب دارند، استناد نموده است.

پژوهش به این نتیجه رسیده است که ۵۰ درصد از افرادی که مشکل بالارفتن فشار خون دارند،

از کم‌خوابی رنج می‌برند. این میزان برای افرادی که به اندازه کافی می‌خوابند، تنها ۳۰ درصد می‌باشد.

یک پزشک آلمانی هشدار داده است که کم‌خوابی می‌تواند باعث اختلال در هضم کردن و استفاده از خوراک و پیوند شیمیایی در بدن شود و بدین ترتیب، بدن قادر به کسب انرژی لازم نخواهد شد.

ولفگانگ فیزیکی، رئیس جمعیت بیماریهای داخلی آلمان گفت، افرادی که خواب کافی ندارند، مبتلا به بالارفتن فشار خون آنها را تهدید می‌کند.

این پزشک در سخنانش به یک پژوهش فرانسوی بر روی هزار نفر از افرادی

